

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 41. Zettortdeenâ 8tâ Oktober 1836.

Râ zittfahrt basnizas pulkstenus kristija.

Ne ilgi pehz tam, kad basnizas pulkstieni zehlahs, fo weens bissaps ar wahrdu Paulin, Italias semmê, effoht isdohmajis, kas 4tâ fimts gadskahrtâ pehz Kristus peedsimschanas dsihwojis, sahke basnizas pulkstenus kâ kristitu zilweku behrnus kristiht un winneem wahrduš peelift. Pee schahdas kristibas darrija tâ: Pirms pulkstieni tohrni pakahre, eedesinaja

- 1) pulku svezzes apfahrt pulkstieni, un bissaps, kam pulkstieni waijadseja eeswehtiht, gahje pulkstenim apfahrt.
- 2) Bissaps skaitija kahdas luhgšanas kluffu appafsch sewim, un masgaja pulkstieni eefsch un ahrpuffe ta trihsweeniga Deewa wahrdâ ar fahls uhdeni.
- 3) Bissaps pulkstieni ar eeswehtitu elju swaidjis, schim kahdus krustus wirsû wilke.
- 4) Wensch skaitija atkal pahtarus, luhgdams: lai Deews pulkstenim tahdu spehku dohtu ar sawu skannu zilweku firdis usmohdinah, un pehrfonu, kruffu, wehju un sliktu laiku aisdsiht; pee schihš luhgšanas wiffi klahbuhdami zellôs nomettahs.
- 5) Bissaps pruffija pehz pulkstena wahrda, un tohs eljas krustus ar linnu drahnu noflauzjis, wensch uswille septinus zittus krustus ahrpuffe un weenu weenigu eefschpuffe, ar swehtu swaidamu elju (Christma), un atkal pahtarus skaitija.
- 6) Pulkstenis tappe eefwehpinahs un eefwehtihš, un pehdigi winnam tappe
- 7) skaidrs frekliš apwilktis, un tâ tihra frekla ween tohrni uswilktis.

Zad taikija leelas dsihres, un preezajahs pah pulkstena atdsimschanu. Pulkstenim bij wahrds woi no wihriſchu jeb seewiſchu kahrtas, bet arween wairak no swehteem zilwekeem nemts. Ruhmu bij pahreeku dauds, daschureis lihds

300; un kad kuhmi wiffi ne warreja pulkstieni kristijoh tiskahrt, tad peekehrahš wiffi kuhmi pee kahdas wirwes, kas pee pulkstena bij peeſeta. Zad waijadseja kuhmeem labbi aismakfah, un ne tikween bissapu, bet arri pulksteni baggatigi apdahwinah. B — y.

• Derrigs burwis.

Irraid daschi burwi, kas dauds laudim par labbu un swehtibu sawu ammatu pastrahda. Bet schee tik no tahdeem teek faukti par burweem, kas kuhtri prahnu zillah un katru wainu, fo ne warr, jeb tihscham ne dsennahš fapraft, burwibai peemehro. Un kad nu gaddahš kahds gudrs zilweks, kas noyroht kahda schi waina irr un to gudri pahrdohmajis, gaisina zell un pahrlabbo un sawu tuwaku no nelaimes atraifa, tad schis sewi swabbadu jusdams, azzis atpleſch, un ne warredams fapraft no kam tas nahze, sawu labdarritaju par burwi turr. — Tahda burwiba preeſch kahdeem gaddeem Wahzsemme notiffe.

Dsihwoja kahds fainmeeks, kurra sweedrus Deews baggati bij swehtijis un tam pilnigu dsihwes weetu dewis, kur tas meerâ un labklahſchana warreja dsihwoht. Bet schi Deewa swehtiba winnu kuhtru padarrija, tâ, ka patš pee nekahda darba ne gahje, bet us sawu faini ween palahwehs. Saines arri papilnam turreja, kâ jaw baggats wihrs. Bet us weenreis schis mannija, ka winna namma tureschana atpakkat gahje. Wiffwairak winna sirgi, kurreem tatschu papilnam barribas dewe, panihke un kâ fakaltuschi prauli isſkattijahs. Bet winna faininam, kas tik baggats ne bija, nei arri eefpehje saweem sirgeem tik dauds barribas doht kâ schis, tam bija sirgi ka preeks usſkattitees. Talabb wensch us weenreis prahâ nehmahš, winna nahburgs effoht winna lohpus apſkaidis un apbuhris wiffu swehtibu nonemdams. Un

schahs dohmas tam ne norimme, kamehr apnehmahs saklausinaht kahdu zilweku, kas proht atburt. Par laimi arr dabbuja dsirdeht no kahda, fo dauds laudis kà spehzigu burwi un atbuhreju flaweja. Kaut nu gan schis lohti taht dsihwoja eeksch zittas walsts, tatschu winsch ne kawedamees pahri no saweem wahjeem lohpeem preeksch wahgeem jubdse un us turren brauze. Schè atnahzis, winsch burwim sawu nelaimi stahsta un luhdsahs palihdsibu, sohlidams: ja winna skobla palihdsetu, leelu naudu makfaht. Burwis wissu gallu no galla apdohmigi isklaufigis, schim prassa: „Woi tu pats arr kahdu reis pee sirgu barroschanas lihds eij?“ „„Ne,““ atbild schis, „„mannim ne waijaga pascham eet, par to tik dauds puischus turru.““ — „Nu tad,“ sakka burwis, „es schai wainai drihs lihdseschu.“ — Winsch abrà isgahjis, ismekleja kohzinu, kas ar trim schubbureem, kà dakschina isffattijahs. To pahru reises apsplaudijis, paliga mekleta-jam rohkà dohd, fazzidams: „Schè nemm to kohzinu no mannas rohkas. Wahjas nahzis, tu saweem sirgeem tik pufs tik dauds ehdama dohd, kà papreeksch. Bet arri katru reis, kad puischi eet sirgus barroht, pats lihds eij un ar scho kohzinu katru ehdamu aptausii. Tik fargees, ka puischi jeb kas zits to kohzinu ne manna, jo tad ne neeka palihdschs. Peepildi tikfuschu fo tew esnu teizis, gan tad redsefi kahdi tawi sirgi paliks.“ — Preeka un zerribas pilns nu semneeks us mahjahm dewahs. Wissi mahjas laudis gan sinna ja fur winsch bijis, bet neweens to ne dabbuja sinnaht, kahdu palihdsibu atraddis. — Nu winsch pehz burwa mahzibas pufs barribas atnehme un ifkatru reis pee sirgu barroschanas pats lihds gahje. Un riftigi! Jan pehz pahri mehnescheem winna sirgi bij pabraki ne kà nahburgam. Nu ne sinna ja fo darriht no preeka un dohmaja sawa prahta: tas irr ihstems meisters! Nu brauze winsch to apmekleht, tam peenahsamu pateizibu un makfu doht. „„Al,““ winsch us to fazzija, „jubfu padohms mannim pilnigi palihdschis un es ne spehju juns par to kà peenahkabs pateift. Redseet, kahdi taggad manni sirgi, kas tee paschi irr, ar kurreem es

pirmu reis tikko spehju lihds jubfu burwim tikt, bet redseet kahdi tee taggad!“ — Burwis ittim preezigi tam atbild: „Nu draugs! no scha brihscha tew ta kohzina wairs ne waijaga. — Darri tikkai pastahwigi kà es tew mahziju un eij pats lihds pee katra darba, kad arri ne strahdaht, tatschu usluhkoht, tad redsefi, ka Deews tewi swehtis. Tik ween ne peemirsti Deewam par wissu labbu pateift un winnu peeluhgt par laizigu un garrigu buhschanu.“ — „„Al draugs!““ fazzija semneeks, „„scho kohzinu es ne warru nomest, jo tad laikam mannim pirmejs launums atkal gaddisees.““ — „To ne bihstees,“ fazzija burwis, „klausees tikkai, es ne esnu nekahds burwis, kà laudis to daudsina un tu tizzi, bet es atrohnu to wainu no kam tas launums zehlees, kas man teef preekschà nests. Un ka tu to warri tizzeht, es tew atklahschu, no ka taws launums zehlees. Tas irr tawa un tarwu kalpu paschu waina. Jo kad tu pats winnu darbeem pakkal ne gahji, tad winni to barribu fo tu preeksch sirgeem dewi, pahrdewe un tarwus sirgus baddà mehrdeja. Ta irr tawaina un zittadi nekà. To pats warri nojehgt.“ — Al, kà istruhkabs semneeks to dsirdeht; jo winsch to ne mas ne bij dohmajis, ka winna kalpi schahdu blehdibu darrischohht. — Winsch dahwinaja sawam padohma dewejam 50 dahlderus, bet schis to atstuhme fazzidams: „Ne brahl! paturri sawu naudu pats; jo mans padohms, fo tew dewu, ne makfa naudu, tãpehz es no tew nekahdu naudu ne warru nemt. Bet nauda ne aismakfahs to preeku, fo tu man darrisi zaur to, kad mannas mahzibas (kaut to gan mas irr) pastahwigi peepildisi un pilnigs wihrs tapfi.“

To winsch arr darrija un palikke zittahds wihrs, pahr fo wissu kaimini brihnojahs un winnu kà kahdu burwi usffattija; jo winna kalpi isnessu wissur to sawu, ka winsch to skunsti effohht mahzijeess no ta un ta zilweka. — Bet kas gudraki bij, tee pee winna atnahze scho skunsti mahzitees, un palikke tahdi paschi kà winsch. —

Ne kahro wisseem istift.

Kas griib wisseem istift, tas, luhdsams, lai walfa ahda gabbalu us mugguru un appafsch krefla; zittadi dabbuhs fillu mugguru. — Ta lautini mannim ne senn notifke. Gegahju Nihgas schenkt, tur redseju ka baggats wihrs patlabban naudu skaitija. Gribbedams wiinu usleelicht, isfauzu schohs wisseem sinnamus wahrdu: „Uhja, kas naudas!“ Bet winsch to nehme pa launu un ar zittu klastbuhdamu lauschu palihdsibu mettehs mannim wirsu un fassite mugguru fillu. Nostrahpejuschi, manni pamahzija ta: „Ja tu ko redsi, tad falki: tas irr mas, lai Deews dohd wehl wairak!“ — Labbi. Schohs wahrdu paturreju prahta. — Pahr Daugawas tiltu pahrnahzis, eeraugu lihki nessohschu. Man eemahziti wahrdi prahta, es falku: „Tas irr mas, lai Deews dohd wehl wairak!“ — Bet, ak tu nelaimigs padohms! Lauschu bars sakluppe mannim wirsu un — dabbuju ohtru reis fillu mugguru. Walfka laisdami tee atkal sawu padohmu mannim dewe mahzidami ta: „Ja tu ko redsi, tad falki: Lai Deews dohd, bet lai ne dohd tik dauds!“ — Nu brauzu us mahjahm. Te eeraugu sehjeju zelmalla us tihroma, tas sehj un dseed: „Deews audsin mannu sehju, Pasarg' par kruff' un wehju! Lai preezadamees plauju Un leelas gubbas krauju! u. t. j. pr. — Es sawus wahrdu prahta turredams, fauzu atkal: „Lai Deews dohd, bet lai ne dohd tik dauds!“ — Te sehjejs sehtawu nosweedis, manniun klast un — aisbahse mannu mutti ar speeki un kullakahm fazzidams: „Lohps! effi zittur gudraks un falki: tas irr mas, lai Deews dohd wehl wairak!“ — Sakkait lautini, ka buhschu istift un kurram jaklausa? —

Atbildeschanas.

Pirms effi apdohmais: woi tew schè runnaht datta Un ka tew jarunna, — nelaidi mehli walfka. Bet ja tu kahro tak ikktra balsei klaufiht, Tad arri ne leedsees laut kattram sewi daufight. So neprahntneekam nekas labbi weizahs, Un wiinna darbs tikween ar kaunu beidsahs. U. L.

Teefas flubdinashanas.

Us pawehleschanu tabs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wifas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Warribes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas pee ta Warribes Pawelu mahju fainneeka Karl Feldmann buhtu, pahr kurr mantu inventariuma un truhkuma dehl konkurse spreessta, usaizinati, lihds 24tu Oktober f. g. pee faudeschanas sawas prassichanas pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Warribes pagasta teefa, 12ta September 1836. 2
(L. S.) ††† Konrad Kristaps, pagasta wezzakais.
(Nr. 36.) J. Berson, pagasta teefas skrihweris.

* * *

No Lestenes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassichanas pee ta lihdschinniga Lestenes fainneeka Spihgu Janna Werlihu buhtu, pahr kurr mantu schodeen konkurse spreessta, usaizinati, ar sawahm prassichanahm wiffwehlfak lihds 18tu November f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzischanu, ka pchz schi termina neweens wairs ne taps klaufihts.

Lestenes pagasta teefa, 23schâ September 1836. 2
(Nr. 93.) ††† Janne Strauß, pagasta wezzakais.
Frd. Wagner, pagasta teefas skrihweris.

* * *

No Garroses pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji to Garroses muishas fainneeku Spihlu Petera un Stuhru Ehrmanna usaizinati, ar sawahm prassichanahm wiffwehlfak lihds 29tu Oktober f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzischanu, ka wehlfak neweens wairs ne taps klaufihts.

Garroses pagasta teefa, 24ta September 1836.
(Nr. 38.) Ansenek Geddert, pagasta wezzakais.
J. Diedrichsohn, pagasta teefas skrihweris.

* * *

Leelas Behrses muishas pagasta lohzekli no wifrischku kahrtas, kas ahra no pagasta dshwo, teef scheitan usaizinati, sawu taggadeju dshwofshanas weetu Leelas Behrses pagasta teefai peerahdiht, tapchz, lai pee rekruschu lohshchanas, sinnatu winnus saazinahst.

Leelas Behrses pagasta teefa, tai 28ta September 1836. 2
(L. S.) Ruhje Jacob Neudorff, pagasta wezzakais.
(Nr. 54.) Ludwig Ewertz, pagasta teefas skrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas teek wiffi parradu deweji ta Dohbeles meschafunga muifchas Peterwal- des fainneeka un meschafarga George Buschmann, kas nespchzibas deht no mahjahm idlikts, usaizinati, ar sawahm prassifchanahm un mekleschanahm lihds 1mu Nowember f. g. pee schihs pagasta teefas pee- teiktees. Tellaht tohp peekohdinahis, ka tee kas pehz schi termina nahktu wairs ne taps peenenti un saudehs sawu teefu. To buhs wehra nemt!

Dohbeles pagasta teefa, 19ta September 1836. 1

(No. 338.) C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
L. Ewerts, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Lindes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kah- das prassifchanas woi mekleschanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Lindes fainneeka Stankas Jehkab Uwen buhtu, usaizinati, wiffwehlah lihds 1mu Dezember f. g. scheid peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne taps klaufihts.

Lindes pagasta teefa, 26ta September 1836. 3

(Nr. 55.) Zirsche M. Golowin, pagasta wezzakais.
C. Grünthal, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifcha- nas pee ta nomirruscha Ugahles Grodmannu fainnee- ka Sprizza Dhsolin buhtu, tohp usaizinati, pee sau- deschanas sawas teefas no appalschraftitas deenas diru mehneschu starpâ, prohti, lihds 31mu Oktober f. g. pee Ugahles pagasta teefas peeteiktees un sa- gaidiht ko teefa spreedihs.

Ugahles pagasta teefa, 5ta September 1835. 1

(L. E.) ††† Mattihs Runkalu, pagasta wezzakais.
(Nr. 50.) C. Freiberg, pagasta teefas ffrihweris.

Zitta flubdinafchana.

Tanni nakt no 23cha us 24tu September Meschamuifchas fainneekam Mineiku Jaanim bivi firgi no gannibahm nosagge. Weens bija pelleks 8 gad- dus wezs ar karrajamahm aufim un ar rehti us astes kaula labbu pussi, asti schis firgs us kreifu pussi schfihbi neffa; ohtrs behrs, 9 gaddus wezs, farri us kreifu pussi, un reewaini augufchi preekschahju naggi. Kas pahf scheem firgeem Meschamuifchâ (pee Schag- gares) taisnu sinnu dohd, dabhojn peenahkamu pa- teizibas naudu. 2

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ tanni 28ta September 1836.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 rubli 60 $\frac{1}{2}$ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	I pohds kannepu	—	80
5 — papihru naudas	1	38	I — linnu labbakas surtes	—	20
I jauns dahlberis	1	32	I — — flittakas surtes	—	—
I puhrs rudsu . . . . . tappe maksahs ar	1	30	I — tabaka	—	—
I — kweeschu	1	75	I — dselses	—	65
I — meeschu	1	10	I — sweesta	—	—
I — meeschu = putrainu	1	70	I muzza filku, preefchu muzza	—	40
I — ausu	—	70	I — — wihfchmu muzza	—	60
I — kweeschu = miltu	2	20	I — farkanas fahls	—	—
I — bihdeletu rudsu = miltu	1	80	I — rupjas leddainas fahls	—	—
I — rupju rudsu = miltu	1	20	I — rupjas baltas fahls	—	40
I — sirau	1	60	I — smalkas fahls	—	—
I — linnu = sehklas	3	75	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.	—	—
I — kannepu = sehklas	1	50			
I — kimmenu	5	—			

W r i h w d r i f f e h t .

No juhrmallas-gubernementu augstas waldifchanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotais.
No. 444.